

КОНЪЮНКТУРАЛЫҚ ШОЛУ

Экономиканың нақты секторы кәсіпорындарына пікіртерім нәтижелері

2018 ж. III тоқсан

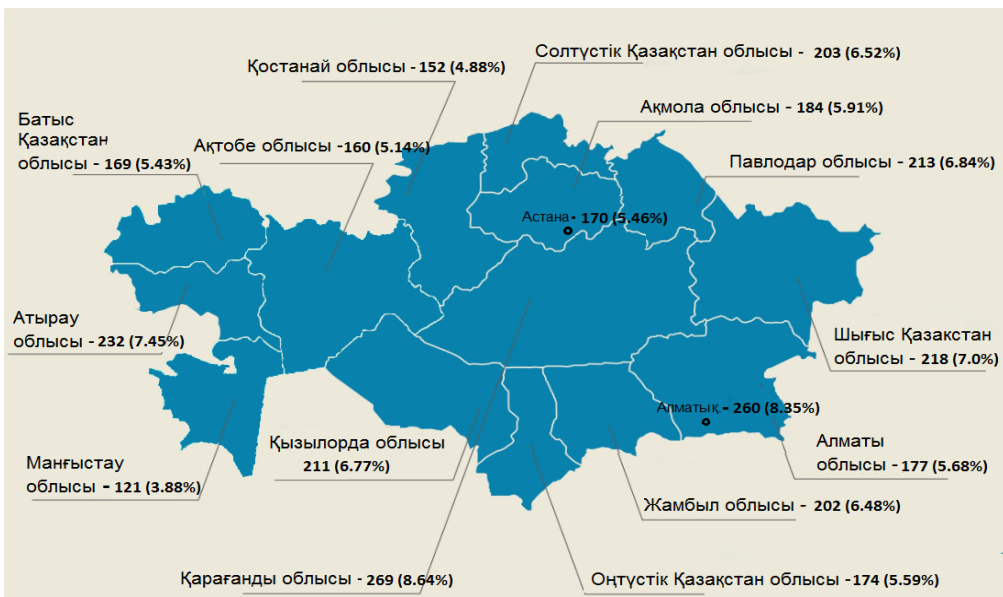
Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі
Зерттеулер және статистика департаменті

- I. Мониторинг қатысушыларының құрамының динамикасы (3-бет)
- II. Композиттік индикатор (4-бет)
- III. Дайын өнімге сұраныс серпіні (5-бет)
- IV. Нақты сектордағы бағалардың өзгеруі (6-бет)
- V. Өндіріс көлемінің өзгеруі (7-бет)
- VI. Баланс құрылымы: активтер (8-бет)
- VII. Баланс құрылымы: пассивтер (9-бет)
- VIII. Инвестициялық белсенділік (10-бет)
- IX. Қаржылық-экономикалық көрсеткіштердің өзгеруі (11-12 бет)
- X. Банк жүйесінің экономиканың нақты секторына ықпалы (13-15 бет)
- XI. Валюталық бағам өзгерістерінің ықпалы (16-бет)
- XII. Әдіснамалық түсініктеме (17-бет)

МОНИТОРИНГ ҚАТЫСУШЫЛАРЫНЫҢ ҚҰРАМЫНЫҢ ДИНАМИКАСЫ

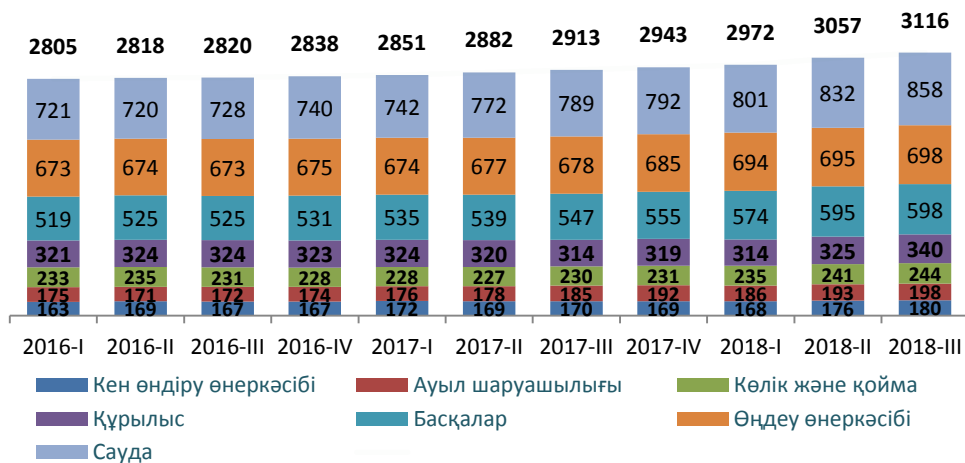
2018 жылдың 3-тоқсанында мониторингке қатысушылардың өңірлік құрамы

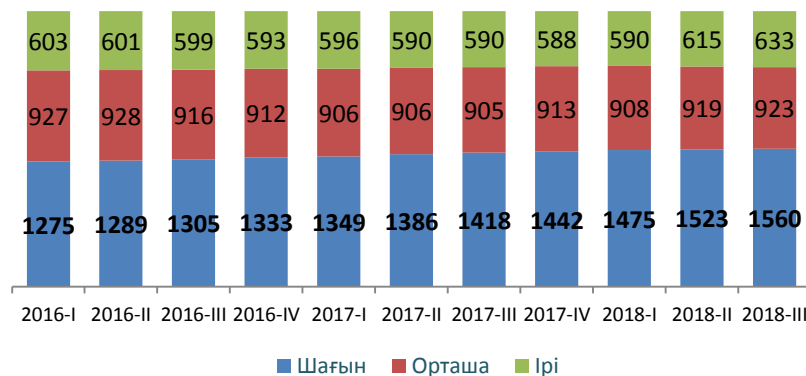
2018 жылдың 3-тоқсанында сауалнама қатысушыларының саны 59 кәсіпорынға артты. Сауалнамаға 37 шағын, 18 ірі және 4 орта кәсіпорын тартылды.

Іріктеменің салалық құрамында ең жоғары өсім сауда саласында (26 кәсіпорын) және құрылыс саласында (15 кәсіпорын) орын алды.

Мониторингке қатысушылардың салалық құрамы

Мониторингке қатысушылардың өлшем құрамы

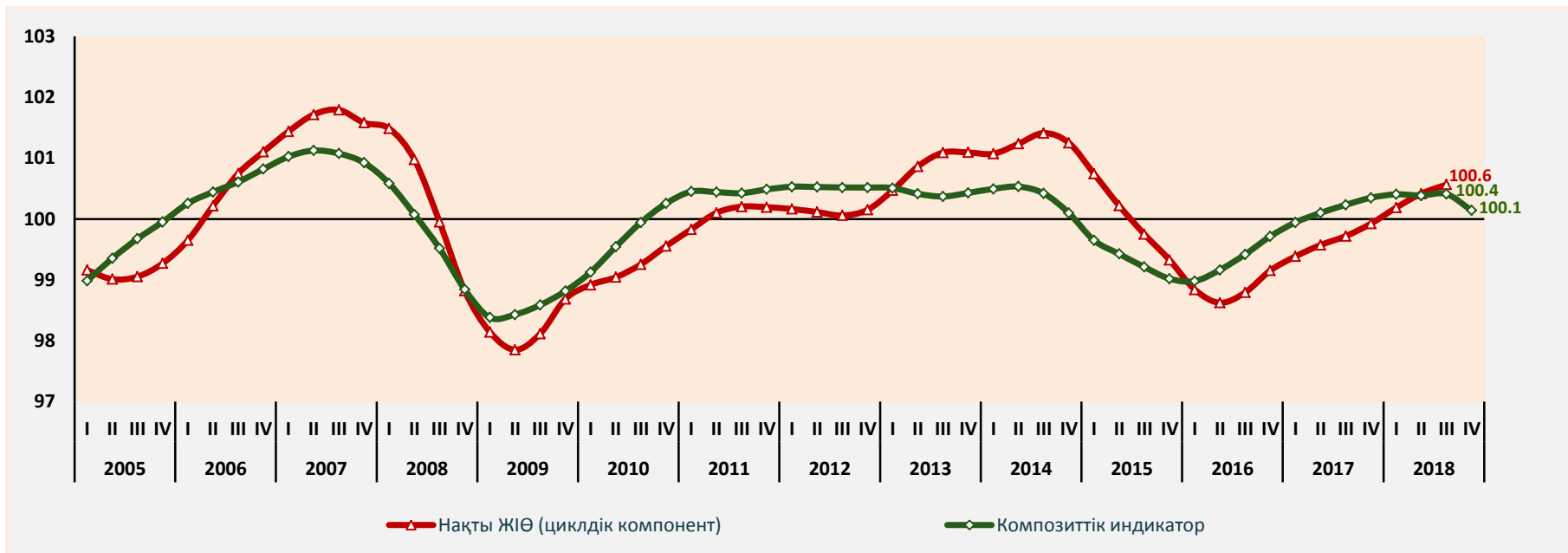
КОМПОЗИТТІК ИНДИКАТОР*

2018 жылдың 3-тоқсанында композиттік индикатордың (КИ) динамикасы нақты сектордағы белсенділіктің қалпына келу үрдісінің жалғасуын көрсетеді.

Экономикада кәсіпорындардың дайын өніміне деген сұраныстың өсуі жалғасуда. Тауарға деген сұраныс қызмет көрсетуге қарағанда жоғарырақ болды. Өндірістік қуат көздерін қолдану деңгейі жоғарылады, өндіріс көлемі артты, кәсіпорындардың инвестициялық белсенділігі жақсарды. Дайын өнім бағасы мен шикізат пен материалдар бағасының өсу қарқыны бәсеңдеді.

Кәсіпорындардың банк несиесіне деген сұранысы аздап жоғарылады, дегенмен несиелеу шарттары әлі де төмен бағалануда. Кәсіпорындардың қызметіне теңгенің шетел валюталарына қатысты айырбас бағамының кері әсері жоғарылады, әсіресе бұл АҚШ долларына қатысты.

2018 жылдың 4-тоқсанында кәсіпорындардың болжамы бойынша экономиканың қалпына келу қарқыны бәсеңдейді (КИ 100,1 құрады), бұл кен өндіру саласындағы сұраныстың өсу қарқынының төмендеуімен байланысты.

- Композиттік индикатор іскерлік циклдің бұрылу нүктелерін анықтау үшін қолданылады, сондай-ақ экономикалық белсенділік динамикасының жағдайы мен бағыты бойынша сапалы ақпарат ұсынады. Композиттік индикатор кәсіпорындардың ағымдағы және күтілетін жағдайына қатысты сұралған кәсіпорындардың басшылары көзқарасының жалпылама бағалауын білдіреді және нақты ЖІӨ серпінінің 1-2-тоқсандағы басып болу қабілеті бар. Индикатор мен нақты ЖІӨ-ді (2005 жылдың орташа жылдық бағалары) есептеу барысында маусымдықтан тазарту және Ходрик-Прескотт әдісімен тренд жою жасалған. Салыстыру мақсатында циклдік құрауыштар стандартталған.

** 2018 жылдың 4-ші тоқсаны үшін КИ сауалнамаға қатысушы кәсіпорындардың күтімдері негізінде есептелген.

ДАЙЫН ӨНІМГЕ СҰРАНЫС СЕРПІНІ

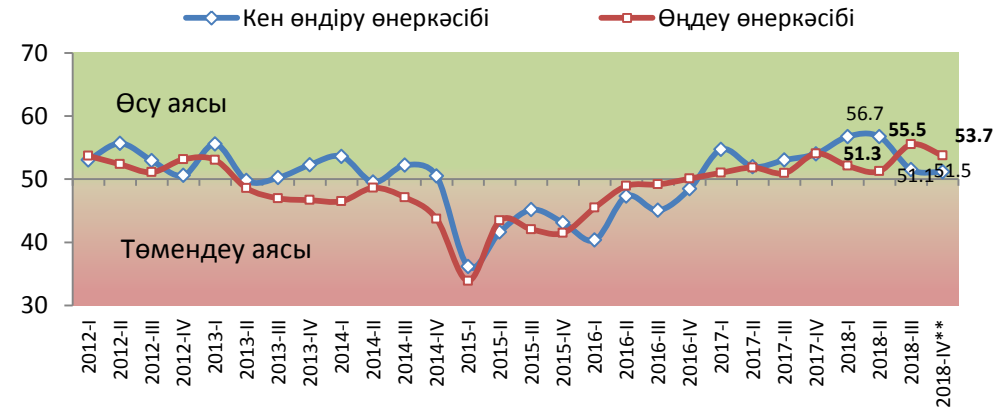
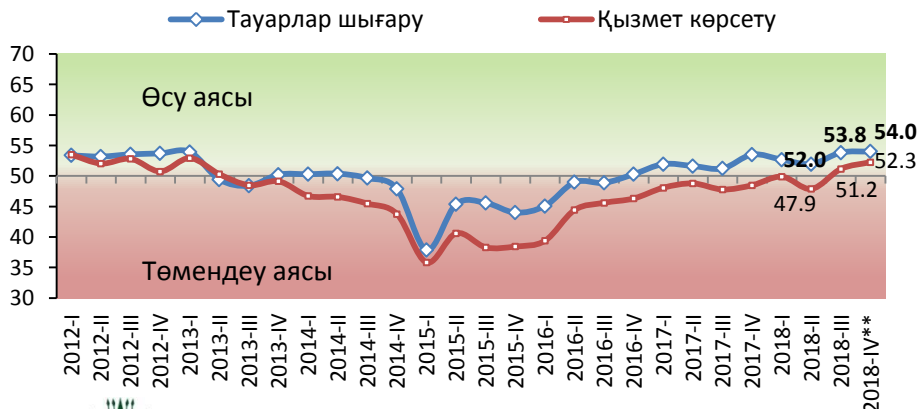
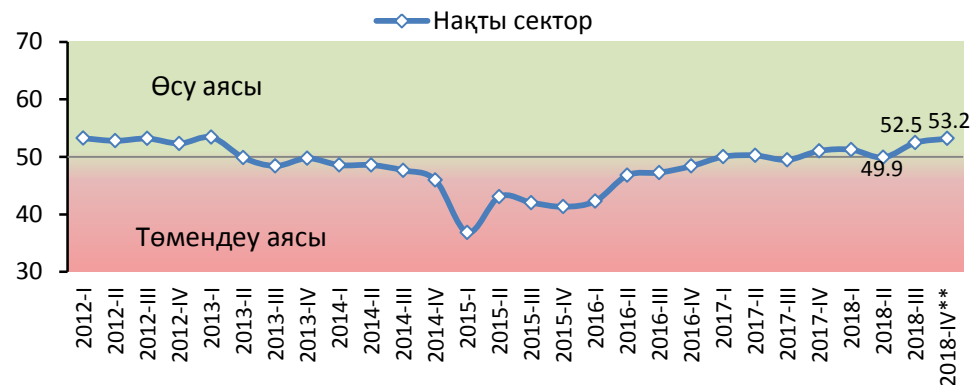
2018 жылдың 3 тоқсанында жалпы экономика бойынша дайын өнімге сұраныстың өсу тенденциясы жалғасты: диффузиялық индекс (ДИ) 52,5 құрады. Өндірілген тауарларға сұраныс жоғарырақ қарқынмен, ал қызмет көрсету саласында сұраныс төменірек қарқынмен өсті (ДИ = 53,8 және 51,2, сәйкесінше).

Өңдеу өнеркәсібінің кәсіпорындары олардың өніміне деген сұраныстың едәуір өскенін атап өтсе (ДИ = 55,5), кен өндіру өнеркәсібінің кәсіпорындары сұраныстың едәуір төмендегенін атап өтті (ДИ 51,1 құрады).

2018 жылдың 4 тоқсанында кәсіпорындар дайын өнімге деген сұраныстың біраз жоғарырақ қарқынымен жалғасуын күтуде (ДИ = 53,2).

Дайын өнімге сұраныс, ДИ*

Кәсіпорындар жауаптары, %	2017				2018			
	2 кв.	3 кв.	4 кв.	1 кв.	2 кв.	3 кв.	4 кв. **	
Ұлғаю	1	29.1	29.1	25.5	17.6	28.1	27.6	19.5
Өзгеріссіз	2	49.7	50.2	50.0	50.9	50.9	51.9	37.8
Төмендеу	3	21.2	20.7	24.4	31.4	20.7	19.9	14.2
Диффузиялық индекс = 1жол+0,5*2жол	4	53.9	54.2	50.5	43.0	53.6	53.6	38.3
ДИ маусымдық өзгерістерден тазартылған*	5	50.2	49.5	51.0	51.2	49.9	52.5	53.2

*ДИ-диффузиялық индекс. 50 деңгейден қанша жоғары (төмен) болса, көрсеткіштің өсу (құлдырау) қарқыны сонша жоғары (төмен), 50 деңгейі өзгерістің жоқ екендігін көрсетеді;

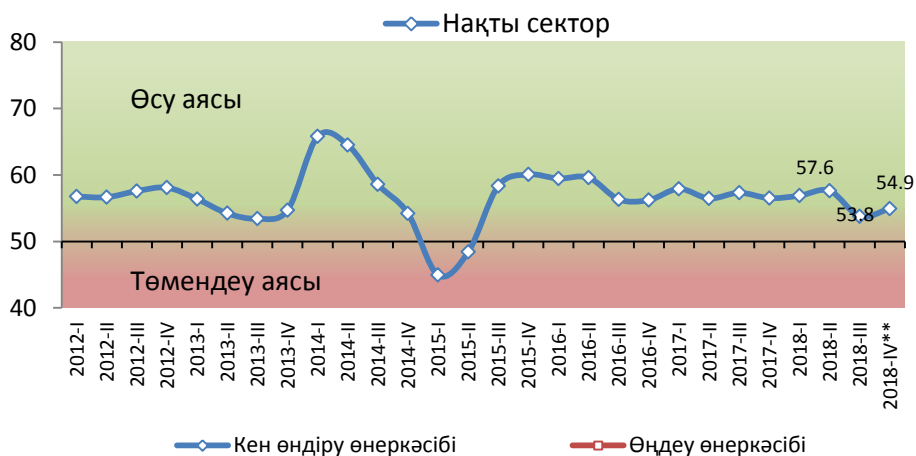
** 2018 жылдың 4-ші тоқсаны үшін кәсіпорындардың күтулері келтірілген.

НАҚТЫ СЕКТОРДАҒЫ БАҒАЛАРДЫҢ ӨЗГЕРУІ

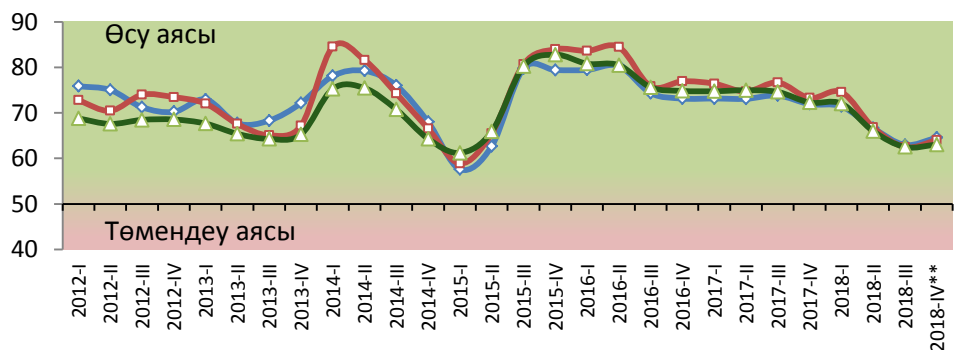
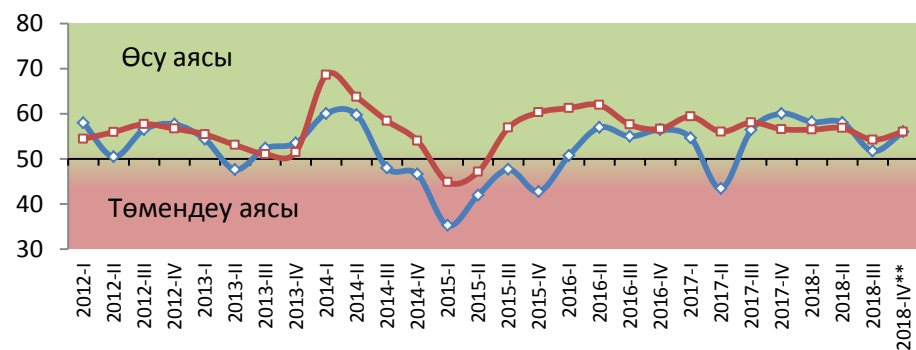
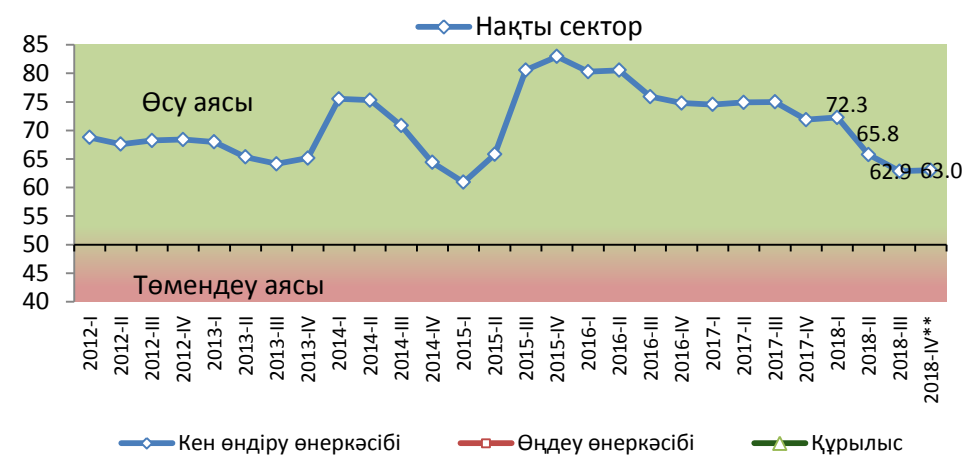
2018 жылдың 3-тоқсанында дайын өнім бағасының өсу қарқыны, кәсіпорындардың болжағанындай, өткен тоқсанмен салыстырғанда бәсеңдеді (ДИ = 57), бұл шикізат пен материалдарға деген бағаның өсу қарқынының төмендеуімен байланысты болуы мүмкін (ДИ = 62,9). Бағалардың өсу қарқынының бәсеңдеуі қарастырылып отырған салалардың бәрінде орын алды.

2018 жылдың 4-тоқсанында кәсіпорындар күтімі бойынша шикізат пен материалдарға деген бағаның өсу қарқынының өзгермеуіне қарамастан, дайын өнімге деген бағаның аздап жоғарылауы күтілуде (ДИ = 54,9 және 63, сәйкесінше).

Дайын өнім бағалары, ДИ *

Шикізат пен материалдар бағасы, ДИ*

*ДИ-диффузиялық индекс. 50 деңгейден қанша жоғары (төмен) болса, көрсеткіштің өсу (құлдырау) қарқыны сонша жоғары (төмен), 50 деңгейі өзгерістің жоқ екендігін көрсетеді;

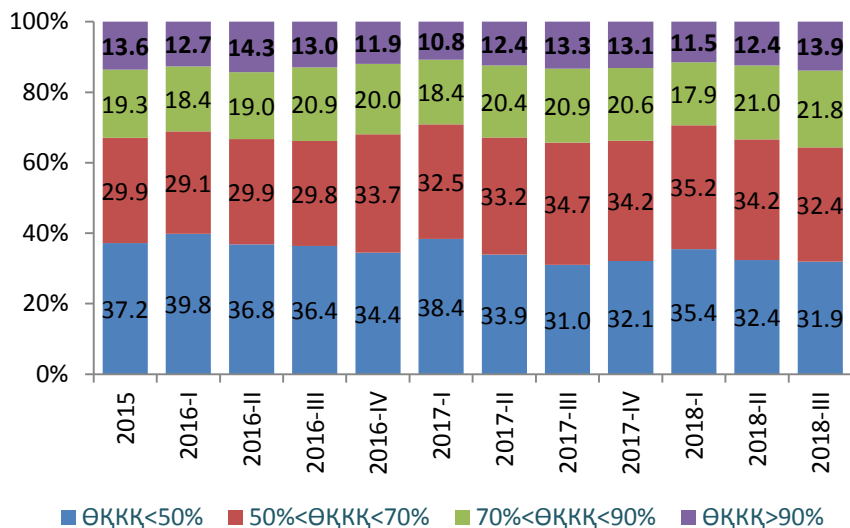
** 2018 жылдың 4-ші тоқсаны үшін күтулер келтірілген.

ӨНДІРІС КӨЛЕМІНІҢ ӨЗГЕРУІ

2018 жылдың 3-тоқсанында кәсіпорындардың өндірістік қуат көздерін қолдану деңгейі біраз жоғарылады. Өндірістік қуат көздерінің қолданылу (ӨҚКҚ) деңгейі 70%-дан* жоғары кәсіпорындардың үлесі 2018 жылдың 2-тоқсанындағы 33,4%-дан 2018 жылдың 3-тоқсанында 35,7%-ға дейін өсті. Нәтижесінде, өндіріс көлемінің едәуір өскені байқалды (ДИ = 58,5). Бұл өзгерістің мезгілдік сипатына қарамастан, жалпы кәсіпорындардың өндіріс көлемінің өзгерісінде оң динамика қалыптасты.

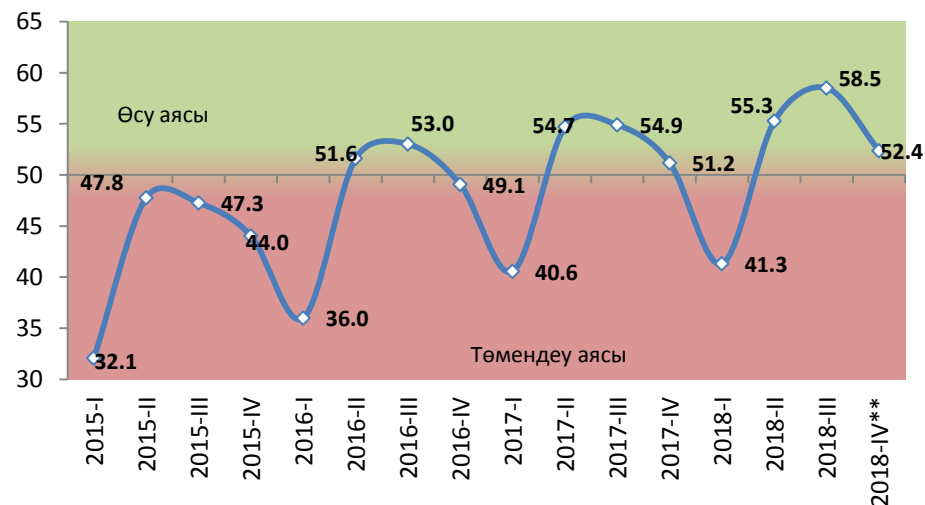
2018 жылдың 4-тоқсанында кәсіпорындар өндіріс көлемін көбейту қарқынын төмендетуге ниетті (ДИ = 52,4), бұл, өткен жылдардың динамикасына қарасақ, өзгерістің мезгілдік сипатын білдіреді.

Өндірістік қуат көздерін қолдану деңгейі
(% жауаптар)

Өндіріс көлемі (ДИ)

(50=өткен тоқсанмен салыстырғанда өзгеріс жоқ)

*ӨҚКҚ деңгейі 70%-дан жоғары кәсіпорындар үлесіне ӨҚКҚ деңгейі 70-90% және ӨҚКҚ деңгейі 90%-дан жоғары кәсіпорындар кіреді.

**ДИ-диффузиялық индекс. 50 деңгейден қанша жоғары (төмен) болса, көрсеткіштің өсу (құлдырау) қарқыны сонша жоғары (төмен), 50 деңгейі өзгерістің жоқ екендігін көрсетеді

*** 2018 жылдың 4-ші тоқсаны үшін күтулер келтірілген.

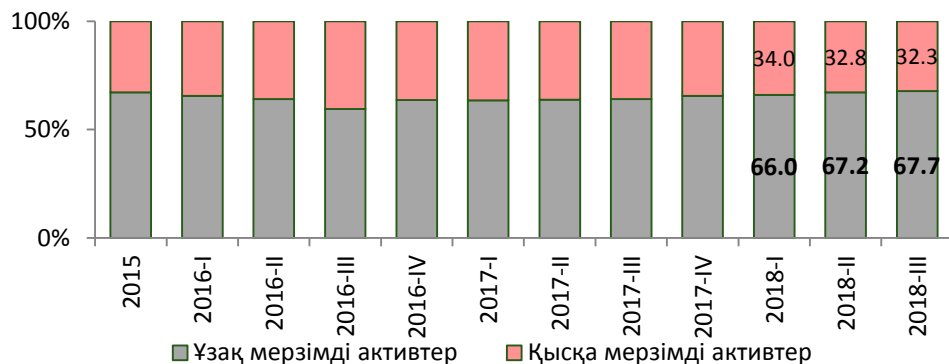
БАЛАНС ҚҰРЫЛЫМЫ: АКТИВТЕР

2018 жылдың 3-тоқсанында экономиканың нақты секторындағы активтер құрылымында ұзақ мерзімді активтер үлесі 67,7%, қысқа мерзімді активтер 32,3% құрады.

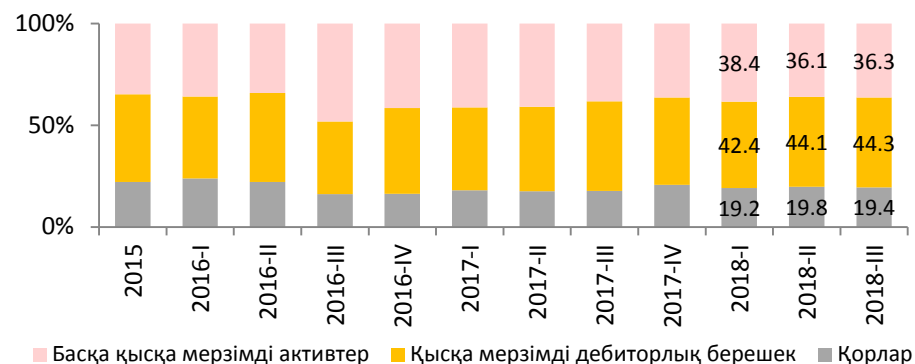
Қысқа мерзімді активтер құрылымының басым бөлігін қысқа мерзімді дебиторлық берешек құрады (44,3%). Басқа қысқа мерзімді активтер 36,3%, ал қорлар 19,4% құрады.

Активтер айналымыдылығы жоғарылап 16,4%-ды құрады. Айналым қаражатының айналысы да, активтердегі айналым қаражатының үлесінің салыстырмалы түрде тұрақтылығына қарамастан, айтарлықтай өсті (50,9%-ға дейін).

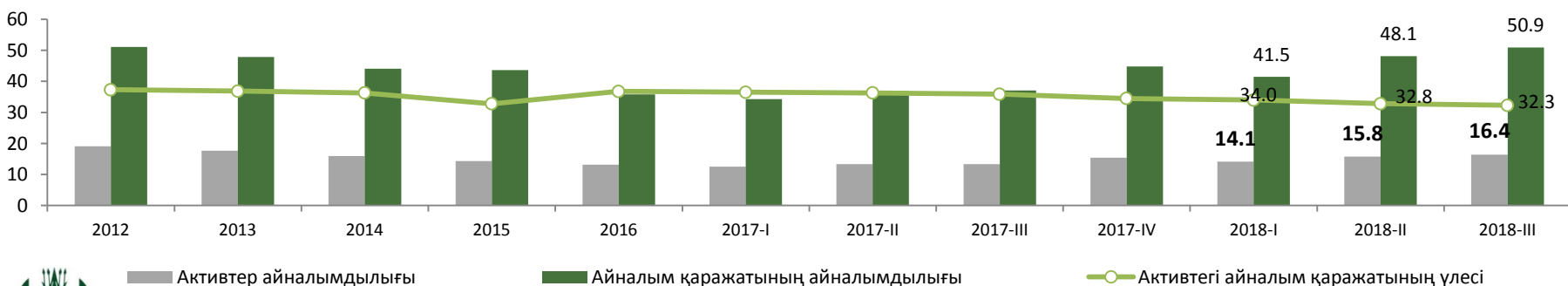
Активтер құрылымы

Қысқа мерзімді активтер құрылымы

Активтер айналымдылығының көрсеткіштері

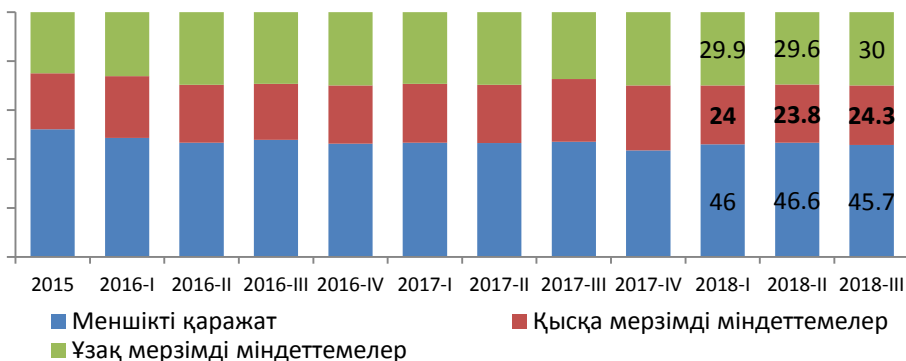
БАЛАНС ҚҰРЫЛЫМЫ: ПАССИВТЕР

2018 жылдың 3-тоқсанында пассивтер құрылымы айтарлықтай өзгерген жоқ: меншікті қаражаттың үлесі 45,7%, ұзақ мерзімді міндеттемелердің үлесі 30%, ал қысқа мерзімді міндеттемелердің үлесі 24,3% құрады. Қысқа мерзімді міндеттемелердің құрылымында кредиторлық берешектің үлесі жоғарылады (48,5%-дан 50,1%-ға дейін), банк несиелерінің үлесі айтарлықтай өзгерген жоқ (17,1%).

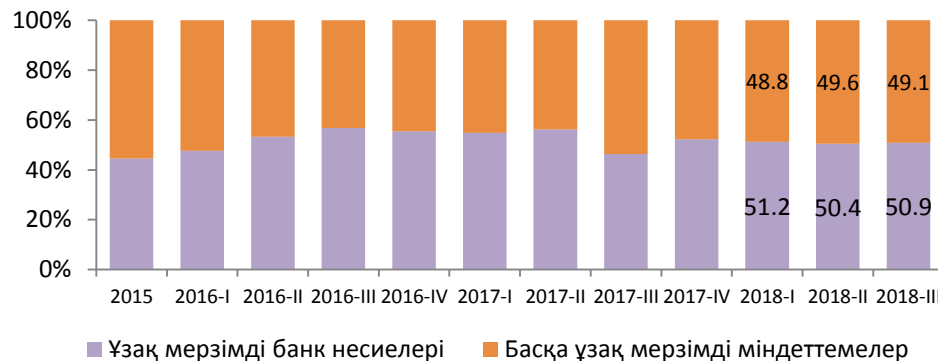
Ұзақ мерзімді міндеттемелердің жартысынан астамын (50,9%) ұзақ мерзімді банк несиелері құрады.

Мерзімі өткен міндеттемелер бойынша жағдай аздап нашарлады: баланста мерзімі өткен дебиторлық берешегі бар кәсіпорындар үлесі аздап артып 28,8% құрады (2018 жылдың 2-тоқсанында 27,6% болған), мерзімі өткен банк несиелері бар кәсіпорындар үлесі де артып 3,2% құрады.

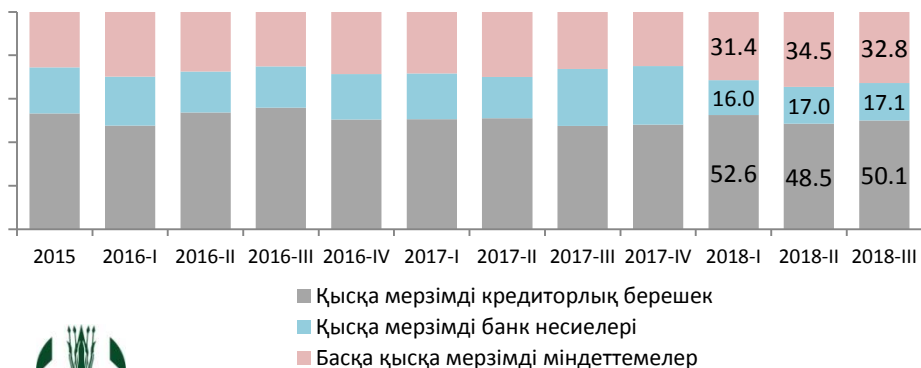
Пассивтер құрылымы

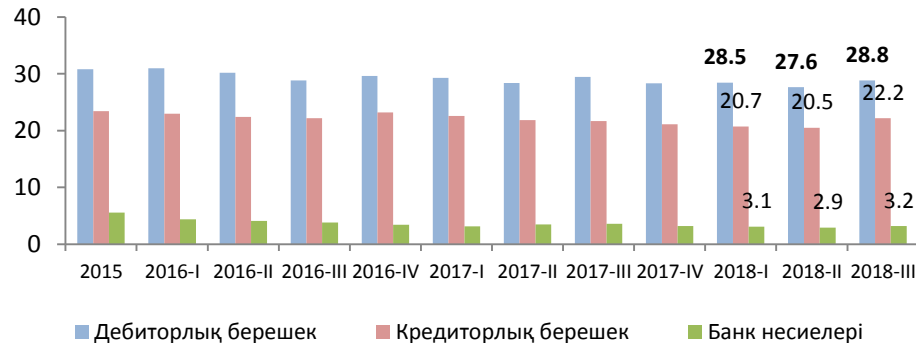
Ұзақ мерзімді міндеттемелердің құрылымы

Қысқа мерзімді міндеттемелердің құрылымы

Мерзімі өткен берешегі бар кәсіпорындардың үлесі

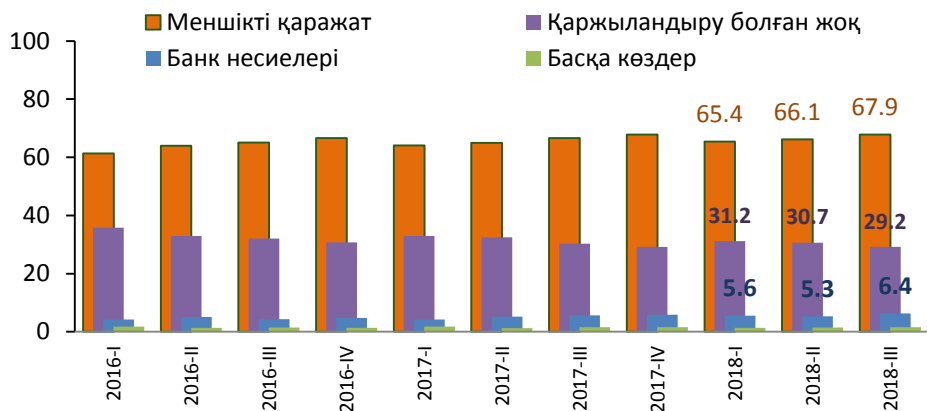

ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ БЕЛСЕНДІЛІК

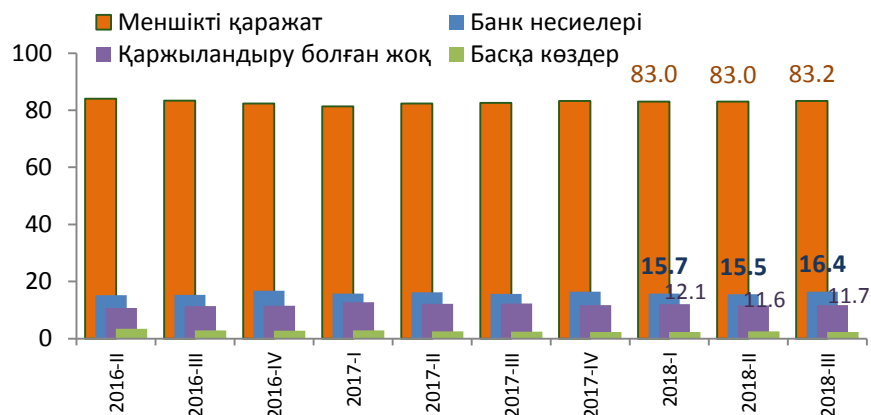
2018 жылдың 3-тоқсанында кәсіпорындардың инвестициялық белсенділігі аздап жақсарды: негізгі құралдарды меншікті қаражат есебінен қаржыландыратын кәсіпорындардың үлесі 2-тоқсандағы 66,1%-дан 67,9%-ға дейін артты. Негізгі құралдар мен айналым қаражатын қаржыландыруда банк несиесінің ролі аздап жоғарылады (бұл мақсаттарда банк несиесін қолданған кәсіпорындар саны сәйкесінше 6,4% және 16,4% құрады).

Кәсіпорындардың қаржыландыру мүмкіндігін шектейтін негізгі факторлар болып қаржы-қаражаттың жеткіліксіздігі (кәсіпорындардың 30,5%) және өнімге сұраныстың жеткіліксіздігі (кәсіпорындардың 23,3%) қалып отыр. Сонымен қатар, өзге кәсіпорындар тарапынан жоғары бәсекелестіктің инвестициялық белсенділікті шектейтін фактор ретінде мәні біртіндеп жоғарылап келеді (кәсіпорындардың 24,5%).

Негізгі құрал-жабдықтарды қаржыландыру көздері

Айналым қаражатын қаржыландыру көздері

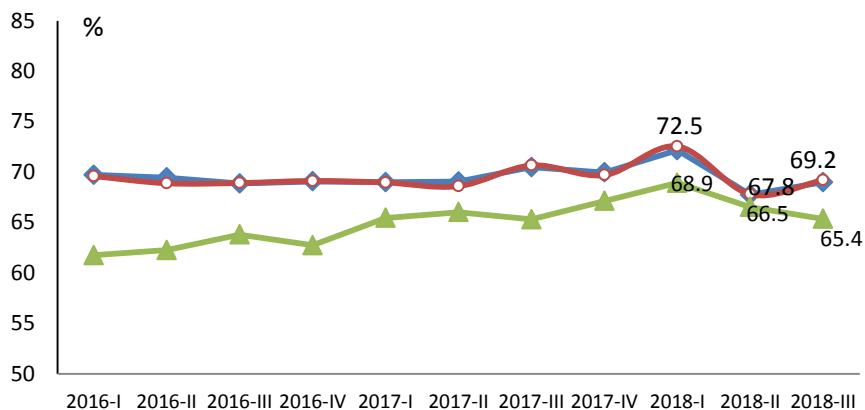
Кәсіпорындардың қаржыландыру қабілетін шектеуші негізгі факторлар

ҚАРЖЫ-ЭКОНОМИКАЛЫҚ КӨРСЕТКІШТЕРДІҢ ӨЗГЕРУІ

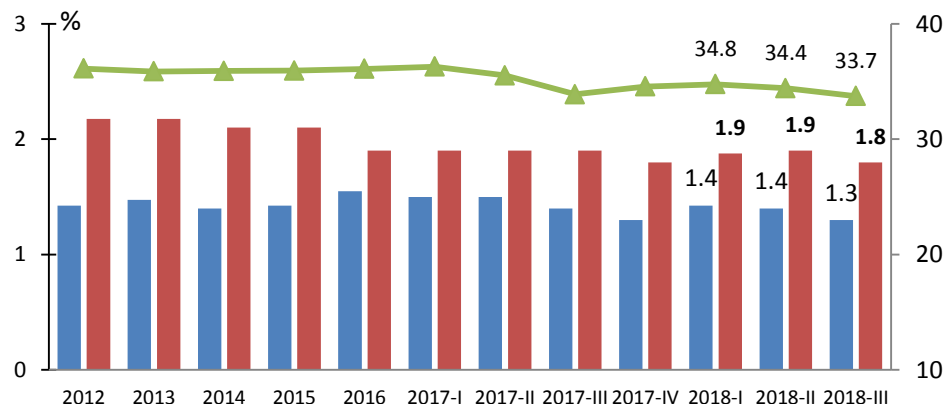
Кәсіпорындардың ағымдағы өтімділік және жалпы төлем қабілеттілік көрсеткіштерінің төмендеуіне қарамастан, 2018 жылдың 3-тоқсанында өндіріс көлемін төмендетпеген кәсіпорындар үлесі жоғарылады (69,2%). Дегенмен, қызметкерлер санын төмендетпеген кәсіпорындардың үлесінің төмендеу үрдісі жалғасты (65,4%-ға дейін). Нәтижесінде еңбек өнімділігі өзгермеген немесе жоғарылаған кәсіпорындар үлесі артып 69% құрады.

Өндіріс тиімділігінің көрсеткіштері

- ◆— Еңбек өнімділігін төмендетпеген кәсіпорындар үлесі
- Өндіріс көлемін төмендетпеген кәсіпорындар үлесі
- ▲— Қызметкерлер санын төмендетпеген кәсіпорындар үлесі

Кәсіпорындар өтімділігі мен төлемге қабілеттілігі

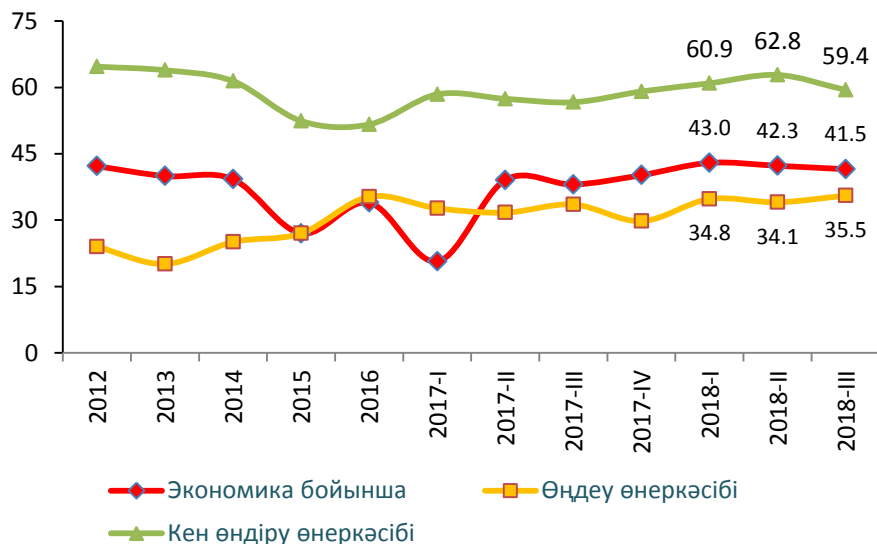
- Ағымдық өтімділік коэффициенті
- Жалпы төлем қабілеттілігі коэффициенті
- ▲— АӨК<1 кәсіпорындар үлесі (оң шкала)

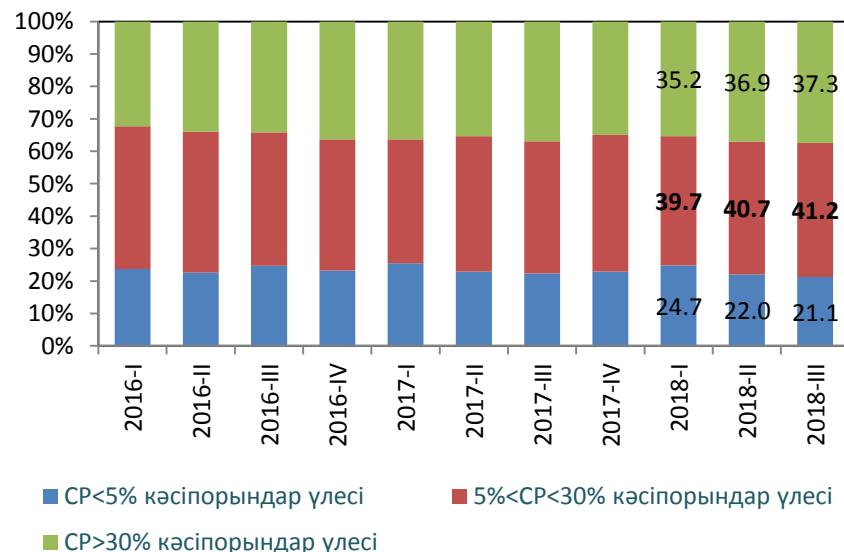
ҚАРЖЫ-ЭКОНОМИКАЛЫҚ КӨРСЕТКІШТЕРДІҢ ӨЗГЕРІСІ

2018 жылдың 3-тоқсанында нақты сектор бойынша салық салғанға дейінгі орташа сату рентабельділігі* 42,3%-дан 41,5%-ға дейін аздап төмендеді. Бұл динамика негізінен кен өндіру өнеркәсібіндегі сату рентабельділігінің төмендеуіне байланысты болды (62,8%-дан 59,4%-ға дейін). Бұған қарамастан, сату рентабельділігі жоғары кәсіпорындардың үлесі 36,9%-дан 37,3%-ға дейін жоғарылап, шығынға ұшыраған және рентабельділігі төмен кәсіпорындардың үлесі 22%-дан 21,1%-ға дейін төмендеді. Бұл өңдеу өнеркәсібіндегі орташа сату рентабельділігінің өсуімен (35,5 %-ға дейін) байланысты болуы мүмкін.

Сату рентабельділігі, %-бен

Сатудың рентабельділігінің деңгейі бойынша кәсіпорындардың жіктелуі

* Пайыздар, салықтар және амортизация төлемдері бойынша шығыстар шегерілгенге дейінгі сату рентабельділігі

БАНК ЖҮЙЕСІНІҢ ЭКОНОМИКАНЫҢ НАҚТЫ СЕКТОРЫНА ЫҚПАЛЫ

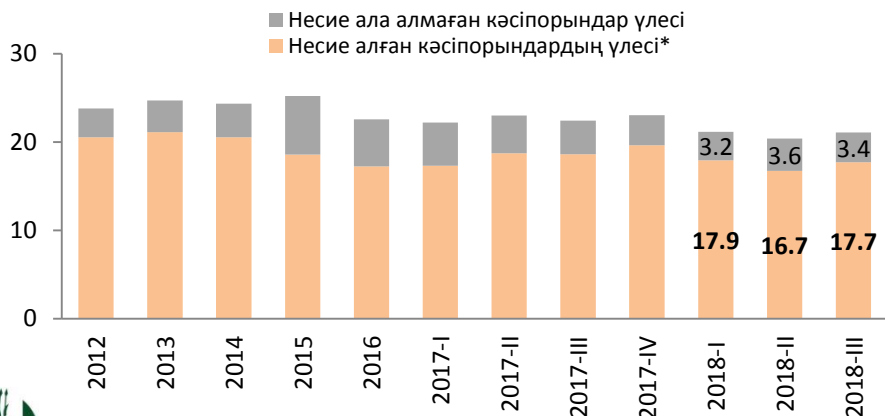
2018 жылдың 3-тоқсанында жалпы экономика бойынша кәсіпорындардың банктердің несиелеріне сұранысы шамалы жоғарылады. Банктен кредит алуға 21,1% кәсіпорын өтініш берді, оның 17,7%-ы (несие алуға өтініш берген кәсіпорындардың 83,9%-ы) несиені алды. Сонымен қатар, несиені ала алмаған кәсіпорындар үлесі азайып, өтініш берген кәсіпорындардың 16,1%-ын, немесе сауалнамаға қатысушылардың 3,4%-ын құрады.

2018 жылдың 4-тоқсанында несиені алуға ниеті бар кәсіпорындардың үлесі 16%-ды құрады. Өңдеу өнеркәсібінде бұл көрсеткіш 22,1%-ды, ал кен өндіру өнеркәсібінде 13,9%-ды құрады.

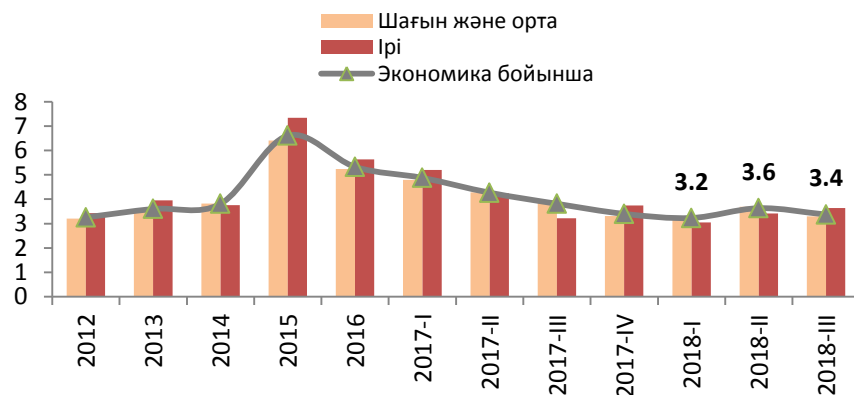
Несиеге сұраныс
(банктен несиені алуға өтініш берген кәсіпорындар үлесі, %)

Банктердің несиені алуға кәсіпорындар берген несиені алуға өтініштерін қарауы

Несие алуға өтініш берген, бірақ алмаған кәсіпорындар үлесі, %

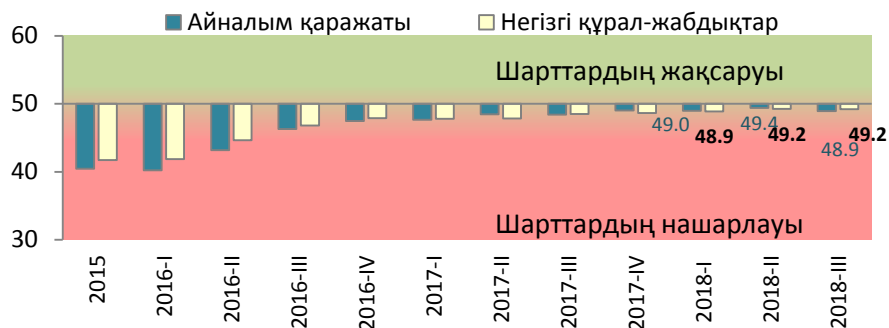
БАНҚ ЖҮЙЕСІНІҢ ЭКОНОМИКАНЫҢ НАҚТЫ СЕКТОРЫНА ЫҚПАЛЫ

2018 жылдың 3-тоқсанында кәсіпорындар несиелендірудің бағалық (несиелендіру бойынша мөлшерлемелер деңгейі, қосымша комиссиялар мөлшері) және бағалық емес (несиелендірудің ең жоғарғы мөлшері мен мерзімі, қарыз алушының қаржылық жағдайына қойылатын талаптар, кепілге қойылатын талаптар) шарттарын жалпы теріс бағалады. Несиелеудің шарттарын теріс бағалаған кәсіпорындар санының біртіндеп төмендеп келе жатқандығына қарамастан, 2018 жылдың 3-тоқсанында айналым қаражатын несиелеудің бағалық және бағалық емес шарттарын төмен бағалаған кәсіпорындар саны аздап өсті.

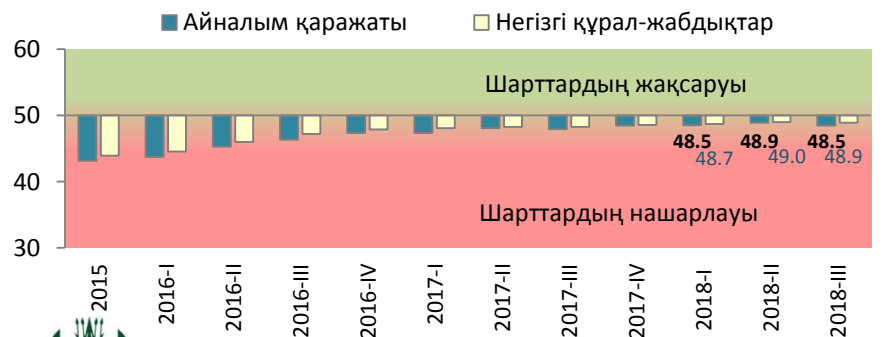
Теңгемен және шетел валютасымен несиелендірудің нақты пайыздық мөлшерлемесі мен кәсіпорындар үшін қолайлы пайыздық мөлшерлемелер арасындағы айырмашылық айтарлықтай өзгерген жоқ. **Шетел валютасымен** берілген несиелер бойынша орташа пайыздық мөлшерлеме жоғарылады (нақты мөлшерлеме - 7,3%, қол жетімді мөлшерлеме - 2,9%). **Теңгемен** берілген несиелер бойынша орташа пайыздық мөлшерлеме аз ғана төмендеді (13,1%), ал қол жетімді пайыздық мөлшерлеме өзгеріссіз қалды - 7,3%.

Несиелеу талаптарының өзгеруі

Бағалық шарттар

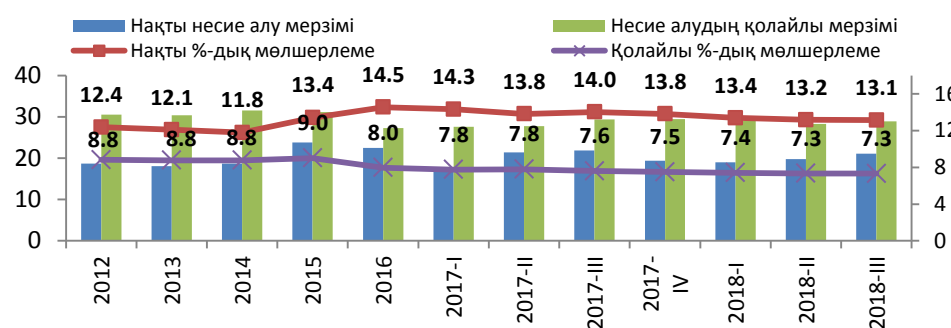

Бағалық емес шарттар

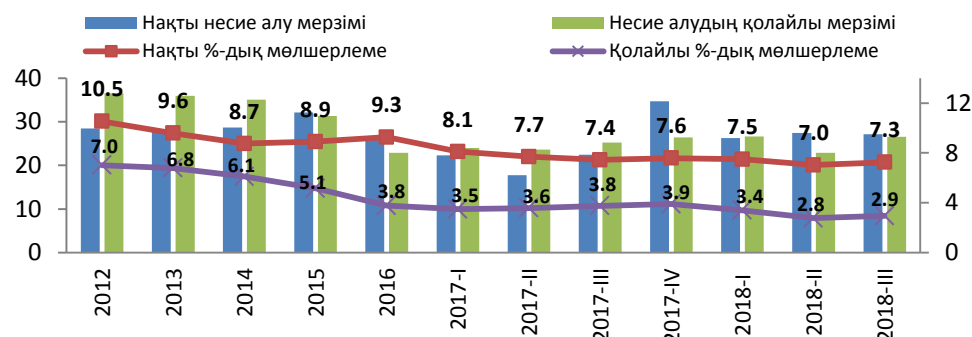

Несиелер бойынша мерзімдер мен мөлшерлемелер

Теңгемен несиелердің мерзімдері мен мөлшерлемелері

Шетел валютасымен берілген несиелердің мерзімдері мен мөлшерлемелері

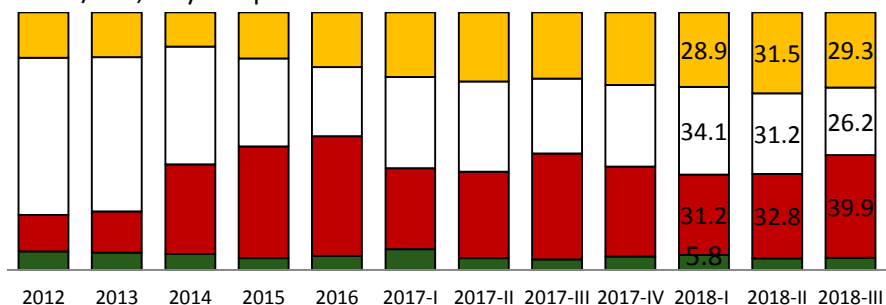
*ДИ-диффузиялық индексі. 50 деңгейден қанша жоғары (төмен) болса, көрсеткіштің өсу (құлдырау) қарқыны сонша жоғары (төмен), 50 деңгейі өзгерістің жоқ екендігін көрсетеді

ВАЛЮТА БАҒАМЫ ӨЗГЕРУІНІҢ ЫҚПАЛЫ

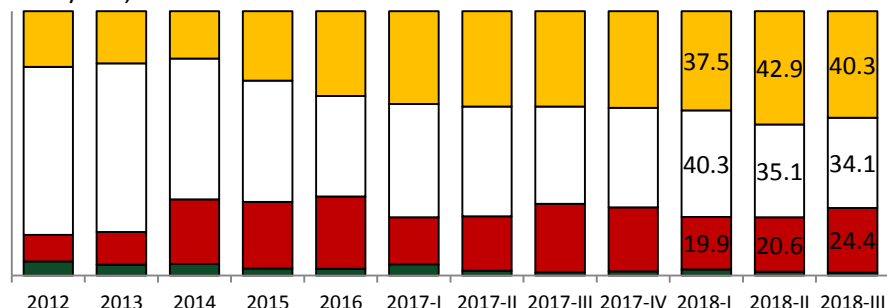
2018 жылдың 3-тоқсанында кәсіпорындардың экономикалық жағдайына теңге бағамының шетел валюталарына қатысты өзгерісінің кері әсері біршама артты. Кәсіпорындардың экономикалық жағдайына теңге бағамының АҚШ долларына қатысты өзгерісі кері әсер еткен кәсіпорындар үлесі 2018 жылдың 2-ші тоқсанындағы 32,8%-дан 2018 жылғы 3-тоқсанда 39,9%-ға дейін, евроға қатысты өзгерісі кері әсер еткен кәсіпорындар үлесі 20,6%-дан 24,4%-ға дейін, ресей рубліне қатысты өзгерісі кері әсер еткен кәсіпорындар үлесі 29%-дан 32,3%-ға дейін көтерілді.

2018 жылдың 3-тоқсанында шетел валютасын пайдаланатын кәсіпорындардың үлесі 72,2% құрады. Есеп айырысу барысында қолданылатын негізгі валюталар болып ресей рублі (кәсіпорындардың 55%-ы) мен АҚШ доллары (кәсіпорындардың 46,9%-ы) қалып отыр.

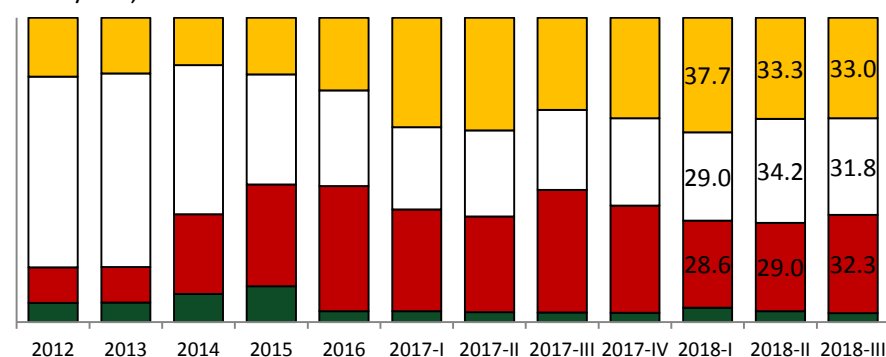
USD/KZT, жауаптар %

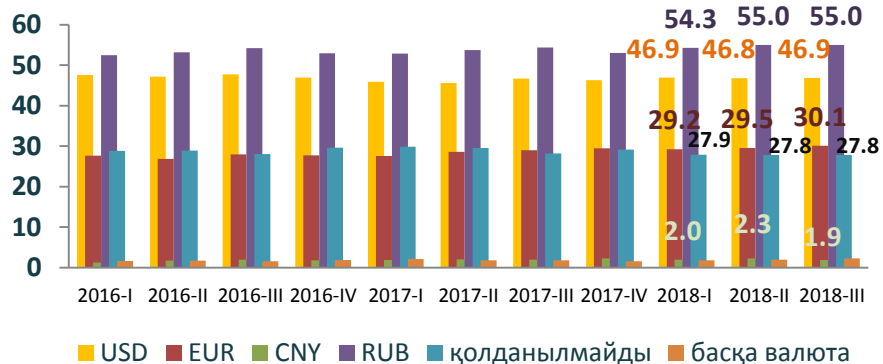
EUR/KZT, %

RUB/KZT, %

Есеп айырысуда шетел валютасын қолдану (валюталар %-бен)

оң әсер кері әсер әсері жоқ білмеймін

➤ Кестелер мен графиктерде көрсетілген диффузиялық индекс (ДИ) оң жауаптар мен өзгеріссіз жауаптардың жартысының сомасы ретінде есептеледі. Осы индекс қаралып отырған көрсеткіштің өзгеру динамикасын сипаттайтын қорытынды индикаторы болып табылады. Егер оның мәні 50-ден жоғары болса – бұл оң өзгерісті, ал 50-ден төмен болса – теріс өзгерісті білдіреді. Бұл ретте диффузиялық индекстің мәні 50 деңгейінен қанша алыс (жоғары немесе төмен) болса, көрсеткіштің өзгеруі (ұлғаюы немесе азаюы) қарқыны сонша жоғары болады.

➤ Банкердің кредиттері бойынша қолайлы пайыздық мөлшерлеме көрсеткіші мониторингке қатысушы кәсіпорындар олар үшін өндірістің рентабельділігінің ағымдағы деңгейі тұрғысынан алғанда қолайлыретінде қоятын пайыздық мөлшерлемелердің орташасы ретінде есептеледі.

➤ Қаржылық коэффициенттердің көрсеткіштері жалпы алғанда сауалнамаға қатысқан кәсіпорындардың іріктеуі бойынша, сондай-ақ қажет болған кезде салалар бойынша есептелген орташа мәндермен, тоқсан соңындағы баланс көрсеткіштерінің күтілетін мәндерінің кәсіпорындардан алынған бағалаулары негізінде көрсетілген. Бұл ретте осы бағалаулардың, сондай-ақ олардың ішінде орташа есептелетін бағалаулардың олардың мәндерінің абсолюттік дәлдігін алу мақсаты болмайды (өйткені есептік болып табылмайды), ал экономиканың және оның салаларының қаржылық емес секторының жай-күйінің өзгеру үрдістерінің бағалаулары мен талдауын жедел алуға арналған.

➤ Композиттік индикатордың (КИ) нақты ЖІӨ серпінінің 1-2-тоқсандағы басып болу қабілеті бар*. КИ-дің және ЖІӨ-нің уақыт қатарлары (2005 жылғы бағалармен) маусымдылықтан тазартылған және үрдісі жоқ, яғни экономикалық конъюнктураның қысқа мерзімді ауытқуларымен негізделген циклдік құрауыштар ғана кіреді. Салыстыру мақсатында циклдік құрауыштар стандартталған, яғни бір (өлшемсіз) өлшем бірлігіне келтірілген.

КИ жалпы ЭНС бойынша қысқа мерзімді даму үрдістерін көрсетуге арналған. Бұл ретте оның мынадай қасиеті бар: 1) басым сипаты бар; 2) ЭНС дамуының циклдік сипаттамасын көрсетеді; 3) жедел қалыптастырылады, себебі кәсіпорындарға жүргізілген жедел сауалнама негізінде құрылған.

Кәсіпорындарға жүргізілген сауалнамалар бойынша қалыптастырылған индикаторлардың ішінде КИ құрауыштары ретінде мынадай басым индикаторлар кірді:

- 1) Экономиканың салаларында дайын өнімге сұраныстың өзгеруінің ДИ-і
- 2) бағалар өзгерісін көрсететін индикаторлар тобы:
 - бүкіл нақты сектор бойынша бағалар өзгерісінің ДИ-і;
 - шикізат пен материалдар бағаларының өзгерісінің ДИ-і;
- 3) инвестициялық және кредиттік белсенділіктің өзгерісін көрсететін индикаторлар тобы:
 - негізгі құрал-жабдықтарды қаржыландыру үшін кредит алған кәсіпорындардың үлесі (мемлекеттік бағдарламаларды қоса алғанда),
 - меншікті қаражат пен банктердің несиелерінен бөлек негізгі құрал-жабдықтар мен айналмалы қаражатты қаржыландыру үшін басқа көздерді пайдаланған кәсіпорындардың үлесі;
 - кредит алған кәсіпорындардың үлесі,
 - кредит алуға ниет білдірген кәсіпорындардың үлесі,
 - теңгедегі және шетел валютасындағы кредиттер бойынша нақты пайыздық мөлшерлемелердің деңгейі;
- 4) жұмыспен қамту деңгейінің индикаторы: қызметкерлерінің саны төмендемеген кәсіпорындардың үлесі;
- 5) кәсіпорындардың қызметіне теңгенің валюталық бағамының өзгерістері (АҚШ долларына, еуро және ресей рубліне) әсер ететін индикатор.

